

Дата: 01.11.2022

Читання

Клас: 2-А

Вчитель: Юшко А.А.

Тема. Робота з дитячою книжкою. Казка вчить, як на світі жити. Українські народні казки «Пан Коцький», «Солом'яний бичок».

Мета: удосконалювати навички мовчазного, свідомого читання; учити визначати риси характеру персонажів шляхом аналізу їхньої поведінки і вчинків. Розвивати: уміння критично ставитись до інформації, аналізувати текст, порівнювати інформацію отриману з різних джерел робити висновки, визначати головну думку; мовленнєво-комунікативні навички, уміння аргументовано висловлювати свою думку; творче мислення – прагнення створити власний медіапродукт. Формувати вміння працювати в парах, групах. Виховувати інтерес до народної творчості.

Опорний конспект уроку для учнів

1. Організація початку уроку

Слайд 2. Емоційне налаштування

2. Повідомлення теми і мети уроку.

Слайд 3. Відгадування загадок.

Їх читають залюбки і дорослі, й малюки.

Ви, напевно, здогадалися? Ну, звичайно ж, це ...

КАЗКИ

В казках наших українських безліч різних є пригод,

А складав їх рік за роком добрий, мудрий наш ...

НАРОД

Слайд 4. Розгляд виставки

Подивіться на нашу виставку і згадайте, над якою темою ми працювали, готуючись до цього уроку?
Українські народні казки.

- Сьогодні на уроці ми продовжимо знайомство з усною народною творчістю, а саме з казками і перевіримо чи правильно говорить народна мудрість:

«Казка вчить, як на світі жити»

3. Актуалізація опорних знань

Слайд 5. Вправа «Мозковий штурм»

- Що визнаєте про казку?
- Чим відрізняються народні казки від літературних?
- Яка тематика казок?
- Назвіть добрих героїв казок?
- Назвіть злих персонажів?
- Чого нас вчать казки?

Слайд 6. Гра «Впізнай героя казки»

«Призволяйся, не гордуй. Сама варила...»

«Виbachай, любонько, чим хата багата, тим і рада, а більше на цей раз нічого немає...»

З якої казки ці герої?

«Лисиця і Журавель».

«Відчиніться, відмікніться! Ваша мати прийшла, молока принесла».

«-Чуємо, чуємо, - не материн це голосок. Наша матінка співає тонесеньким голоском та й приказує не так»

З якої казки ці герої?

«Вовк і семеро козенят»

Слайд 7. Рухлива хвилинка.

4. Засвоєння нового матеріалу

Слайд 8. Відгадування загадок про головних героїв казки

**В темнім лісі проживає,
Довгий хвіст пухнастий має.
Й на місці не сидиться.
Як зовуть її?**

**Зубатий, волохатий,
Як їсти починає –
Муркає-співає.**

Пан Коцький

В одного чоловіка був кіт старий, що вже не здужав і мишей ловити. От хазяїн його взяв та й вивіз у ліс, думає: «Нащо він мені здався, тільки дурно буду годувати,— нехай краще в лісі ходить». Покинув його й сам поїхав.

Коли це приходять до кота лисичка та й питає його:

— Що ти таке?

А він каже:

— Я — пан Коцький.

Лисичка й каже:

— Будь ти мені за чоловіка, а я тобі за жінку буду.

Він і згодився. Веде його лисичка до своєї хати,— так уже йому годить: уловить де курочку, то сама не їсть, а йому принесе.

От якось зайчик побачив лисичку та й каже їй:

— Лисичко-сестричко, прийду я до тебе на досвітки.

А вона йому:

— Є у мене тепер пан Коцький, то він тебе розірве.

Заєць розказав за пана Коцького вовкові, ведмедеві, дикому кабанові. Зійшлися вони до купи, стали думати, як би побачити пана Коцького,— та й кажуть:

— А зготуймо обід!

І взялися міркувати, кому по що йти. Вовк каже:

— Я піду по м'ясо, щоб було що в борщ.

Дикий кабан каже:

— А я піду по буряки і картоплю.

Ведмідь:

— А я меду принесу на закуску.

Заєць:

— А я капусти.

От роздобули всього, почали обід варити. Як зварили, почали радитись, кому йти кликати на обід пана Коцького.

Ведмідь каже:

— Я не підбіжу, як доведеться тікати.

Кабан:

— А я теж неповороткий.

Вовк:

— Я старий уже і трохи недобачаю.

Тільки зайчикові й приходиться.

Прибіг заєць до лисиччиної нори, коли це лисичка вибігає, дивиться, що зайчик стоїть на двох лапках біля хати, та й питає його:

— А чого ти прийшов?

Він і каже:

— Просили вовк, ведмідь, дикий кабан, і я прошу, щоб ти прийшла зі своїм паном Коцьким на обід.

А вона йому:

— Я з ним прийду, але ви поховайтесь, бо він вас розірве.

Прибігає зайчик назад та й хвалиться:

— Ховайтесь, казала лисичка, бо він як прийде, то розірве нас.

Вони й почали ховатися: ведмідь лізе на дерево, вовк сідає за кущем, кабан заривається у хмиз, а зайчик лізе в кущ.

Коли це веде лисичка свого пана Коцького. Доводить до столу, а він побачив, що на столі м'яса багато, та й каже:

— Ма-у!.. Ма-у!.. Ма-у!..

А ті думають: «От вражого батька син, ще йому мало! Це він і нас поїсть!»

Виліз пан Коцький на стіл та почав їсти, аж за ушіма лящить. А як наївсь, то так і простягсь на столі.

А кабан лежав близько столу в хмизі, та якось комар і вкусив його за хвіст, а він так хвостом і крутнув; кіт же думав, що то миша, та туди, та кабана за хвіст. Кабан як схопиться, та навітки!

Пан Коцький злякався кабана, скочив на дерево та й подерся туди, де ведмідь сидів.

Ведмідь як побачив, що кіт лізе до нього, почав вище лізти по дереву, та до такого доліз, що й дерево не здержало — так він додолу впав — гуп! — та просто на вовка, — мало не роздавив сердешного.

Як схопляться вони, як дременуть, то тільки видко. Заєць і собі за ними — забіг не знать куди... А потім посходились та й кажуть:

— Такий малий, а тільки-тільки нас усіх не поїв!

Слайд 11. Вправа «Власна думка».

❖ Яка ця казка за настроєм?

❖ Чому вовк, ведмідь, кабан та заєць вирішили зготувати обід?

❖ Що принесли до борщу вовк, дикий кабан та заєць?

❖ Що приніс ведмідь?

❖ Чому кликати на обід довелося зайчику?

❖ Де хто сховався?

❖ Чому ж вийшло так, що в казці звірі, які набагато сильніші за пана Коцького, його боялися та від нього ховалися?

Слайд 12. Фізкультхвилинка. <https://youtu.be/t7FLa2FF2AI>

Слайд 13-15. Опрацювання казки «Солом'яний бичок». Щоденні 5. Читання для себе.

Жив собі дід та баба. Одного разу баба каже:

– Зроби та й зроби мені, діду, солом'яного бичка і осмоли його смолою.

Дід – нічого робити – взяв зробив солом'яного бичка й осмолив його смолою.

От на ранок баба погнала солом'яного бичка пасти. Сама сіла й задрімала. Коли це з темного лісу, з великого бору біжить ведмідь. Наскочив на бичка:

– Хто ти такий? – питає.

– Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений.

Ведмідь тоді його хап за бік, давай смолу віддирати. Віддирав, віддирав та й зав'яз зубами, ніяк і не вирве.

От баба прокидається – аж бичка нема. Коли дивиться – ведмідь у бору бичка тягає.

Вона до діда. Дід вискочив, віддер ведмедя, взяв і кинув його в погріб.

От на другий день погнала на толоку бичка пасти. Сама сіла й задрімала. Коли це з темного лісу, з великого бору вибігає сірий вовк - та до бичка:

– Хто ти такий?

– Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений!

Вовк зараз до боку та зубами й зав'яз. Прокидається баба – аж бичка й не видно. Коли дивиться – у лісі вовк бичка тягає. Вона побігла, дідові сказала. Дід і вовчика у погріб вкинув.

Погнала баба і на третій день бичка пасти: сіла та й заснула. Аж біжить лисичка.

– Хто ти такий?

– Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений.

Зав'язла й лисиця зубами в смолі, ніяк не вирветься. Баба й цього разу дідові сказала, дід вкинув у погріб і лисичку. А далі й зайчика-побігайчика отак упіймали.

Дід сів над лядою та й давай гострити ножа. Ведмідь почув та й питає його:

– Діду, навіщо ти ножа гостриш?

– Щоб з тебе шкуру зняти та пошити кожухи.

– Ох, не ріж мене, дідусю, я тобі багато меду принесу.

Взяв та й випустив ведмедика. Вовк пообіцяв цілу отару овець пригнати, лисичка - гусей, і курей принести, а зайчик - стрічок, сережок, намиста доброго.

Випустив їх дід. Переночували ніч, коли на ранок щось до діда в двері стукає. Дід вийшов, коли то ведмідь цілий вулик меду приніс, повен двір овець вовк понагонив, лисичка принесла курей, гусей – усякої птиці, зайчик - стрічок, сережок, намиста доброго. І дід радий, і баба рада.

А бичок, як не стало вже треба, доти стояв на сонці, поки й розтанув.

Слайд 16. Перегляд музичного мультфільму за покликанням
<https://www.youtube.com/watch?v=EIeFAwwHaFw>

Слайд 17. Співставлення тексту казки і мультфільму

- ❖ Які розбіжності в тексті казки і в мультфільмі ви побачили?
- ❖ Що більше сподобалось казка чи мультфільм? Чому?
- ❖ Що дає перегляд мультфільму після прочитання казки?
- ❖ Чи можна обмежитись тільки переглядом мультфільму, адже це набагато легше?

Слайд 18. Рухлива хвилинка

5. Закріплення вивченого матеріалу.

Слайд 19. Вправа «Здогадайся». Роздивись малюнки та скажи, з якої частини казки малюнок: початок, середина, кінець.

Слайд 20-21. Чому вчать казки, які ми сьогодні опрацювали.

Пан Коцький

Сміливість

- У страху очі великі
- Полохливий заєць і пенька боїться
- Добре того лякати, хто сам боїться

Солом'яний бичок

Обережності і вдячності

- Не спитавши броду, не ліз у воду
- За добро добром і платять
- За «дякую» шапки не зшиєш

Слайд 22. Тестування .

У якому з прислів'їв сказано про
призначення українських народних казок?

а) Доброго тримайся, а злого цурайся.

б) Казка вчить, як на світі жить.

6. Підсумок

Слайд 23. Вправа «Сінквейн» («Сенкан»)

Сенкан- це вірш, що синтезує інформацію і факти у
стисле висловлювання, яке описує чи відображає тему.

Складіть сенкан

- 1 Казка.
- 2 Українська, народна.
- 3 Зачаровує, вчить, захоплює.
- 4 Казка вчить, як на світі жить.
- 5 Вигадка.

Слайд 24. Домашнє завдання

Прочитайте казку
«Солом'яний
бичок». Намалюй
ілюстрацію до
цієї казки.

7. Рефлексія

На уроці мені
дуже сподобалось.

На уроці мені
сподобалось.

На уроці мені
не сподобалось.

Прочитай казку « Солом'яний бичок». Зроби аудіо або відео запис читання уривку казки . Намалюй ілюстрацію до казки. Роботу надсилай на освітню платформу Нитан або ел. пошту allayushko123@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!
Пам'ятай: казка вчить, як на світі жити.